

Bezoeken

Speuren naar een leefbare stad

Eerder kwamen de Studentenvuurt, het Sint-Andriesskwartier, het Eilandje, het Zuid, Antwerpen-noord, de Theaterwijk en de Antwerpse Diamantwijk aan bod. Nu is het de beurt aan oud-Borgerhout. ARGUS, het milieupunt van KBC, werkte met de Stedelijke Milieudienst van Antwerpen een nieuwe wandelzoektocht in oud-Borgerhout uit met als thema 'Speuren naar een leefbare stad'. Tijdens de wandeling komen mobiliteit, natuur, afval, energie en stedenbouw aan bod.

De tocht start en eindigt aan het Ecohuis EHA! en duurt ongeveer 3 uur. In het EHA! kan je de tentoonstellingen en de modelwoning bezoeken. De routebeschrijving, achtergrondinformatie, alle vragen en een antwoordformulier vind je in het gratis wandelboekje 'Oud-Borgerhout'. Je kan het ophalen of aanvragen bij ARGUS, tel. 03 202 90 70, info@argusmilieu.be.

Op www.argusmilieu.be vind je alle informatie en kan je het wandelboekje downloaden.

Ook de eerder verschenen wandelboekjes 'de Studentenvuurt', 'het Sint-Andriesskwartier', 'het Eilandje', 'het Zuid', 'Antwerpen-Noord', 'de Theaterwijk' en 'de Diamantwijk' kan je van de webstek halen.

Watermaker

Begin februari 2005 opent Hidrodoe haar allernieuwste attractie: de Watermaker.

Je ontdekt er hoe drinkwater wordt gemaakt. Een spannende 3D-film neemt je mee doorheen het productieproces van water en speciale effecten zorgen

voor extra sensatie. In een ontdekkingsruimte zit een schat aan informatie over drinkwater verborgen.

Hidrodoe, Haanheuwel 7, 2200 Herentals, info en reservatie: 0800-90 300, info@hidrodoe.be
www.hidrodoe.be

Mobiele watertentoonstelling

Raakt het zuiver drinkwater uitgeput? Welke conflicten bestaan er over water? Is water een economisch goed of een fundamenteel mensenrecht? Hoe kan je als jongere je stem laten horen als het om water gaat? Laat de vijf mobiele modules van de tentoonstelling 'HaatweeOoh' met de antwoorden op al die vragen naar je school drijven. De tentoonstelling voor jongeren vanaf 14 werd ontwikkeld door GREEN, Protos en Jeugd&Vrede.

Informatie bij GREEN Belgium, tel. 02 209 16 30, info@greenbelgium.org www.greenbelgium.org
Reservatie bij Jeugd&Vrede, tel. 015 43 56 96.

Milieuboot

In het voorjaar 2005 vaar je met de Milieuboot mee voor een boeiende verkenning van de Zee- en Bovenschelde en het Kanaal Bossuit-Kortrijk. Vlaams-Brabantse scholen kunnen in combinatie met een begeleide natuurwandeling in de Dijlevallei het Kanaal Leuven-Dijle verkennen.

Tijdens een educatieve milieuboottocht bekijk én beleef je alle aspecten van de waterloop en van water. Aan dek maken de leerlingen kennis met de verschillende functies van de waterweg, in het labo onderzoeken ze een zelfgenomen waterstaal, in het ruim hebben ze het over ecologisch evenwicht, watervervuiling en waterzuivering. Via deze dagvullende programma's zoeken ze tegelijk uit hoe ze thuis en op school aan milieuzorg kunnen doen.

Tijdens de week vaart de milieuboot voor schoolgroepen (2 en 3de graad lager, 1ste graad secundair onderwijs). Een tocht duurt 3 uur en er kunnen maximum 60 passagiers mee.

Het project 'Educatieve Milieuboottochten' is een MOS-schakel voor het thema Water en wordt gesteund door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Tel. 053 72 94 20, info@milieuboot.be, www.milieuboot.be

Watt met de zon

Tot einde december 2004 loopt in Kamp C, het Provinciaal Centrum Duurzaam Bouwen en Wonen, de tentoonstelling 'Watt met de zon' over zonne-energie.

Kamp C, Britselaan 20, 2260 Westerlo

<http://www.provant.be/kampC>

Surfen

Milieubewust consumeren

De website 'Consumptie in beeld' geeft op een originele en praktische wijze aan wat burgers, overheden en bedrijven op hun beurt kunnen doen om milieubewust te consumeren. Je vindt er welke consumptiebestedingen het zwaarst op het milieu wegen.

www.consumptie.novem.nl

Jonge Europeanen en milieu

Broeikaseffect, luchtvervuiling en gezondheid, elektronisch afval, bedreigde diersoorten. Je vindt er alles over op de website van de 'Jonge Europeanen en milieu'. Je krijgt er frisse tips om met de leerlingen aan het thema milieu te werken, er actie rond te voeren of aan het milieubeleid mee te werken.

http://europa.eu.int/comm/environment/youth/index_nl.html

MissKoop

Een hamstertoi-let, zwarte stringinlegkruisjes, elektrische geurverdamers, hippe huishouddoekjes.

MissKoop koopt niets liever dan

'bad products' of perfect vermijdbare dingen. Elke maand kan je op de website van de Nederlandse jongerenvereniging JongerenMilieuActief de MissKoop van de maand nomineren - de zingende taartschep bijvoorbeeld - en een prijs uitreiken aan de producent van het winnende product.

www.misskoop.nl

Ecospot op het jeugdhuis

De resultaten van de eerste ecoscans in jeugdhuisen zijn gekend. Ecolife lichtte met de steun van de Cel Natuur- en Milieueducatie en -Informatie het milieugedrag en de bereidheid tot actie van meer dan dertig Vlaamse jeugdhuisen door.

Jeugdhuisen vinden milieuzorg belangrijk en zijn daar bewust mee bezig. Vooral voor afvalbeperking, energiebesparing en het vermijden van geluidshinder spannen ze zich in. Aan mobiliteit kunnen ze nog veel doen. Ook de actiebereidheid van de jeugdhuisen voor milieuzorg is groot (65-80% naargelang de provincie).

Ecolife zoekt nu een aantal jeugdhuisen die samen een **ecoteamwerking** willen uitwerken. Hiervoor krijgen ze ondersteuning en vorming om praktisch aan de slag te gaan. Meer info hierover en de resultaten per provincie en per jeugdhuis vind je op

www.ecospot.be

Voedselscan

Je eigen voedselafdruk bereken je via de Voedselscan voor jongeren. Hij toont hoeveel ruimte er nodig is om in je dagelijkse voedselbehoeften te voorzien.

<http://www.quaestio.com/q4/quaestio.php?qst=VOEDSELSCAN>

Drink Neau

Eenvoudig, dus geniaal. De kwaliteit van ons drinkwater is uitzonderlijk hoog. Waarom hebben we dan nog bron- of mineraalwater in flessen nodig? Daarom verkoopt Neau kraantjeswater tegen bronwaterprijs. De opbrengst gaat naar drinkwaterprojecten in ontwikkelingslanden en rampgebieden. Door hier water te drinken, zorg je ervoor dat er daàr ook meer drinkwater is. Neau-water consumeer je nu al bij evenementen, concerten en manifestaties. Straks ook thuis en op school?

Ben je trendy? Drink Neau. Surf naar www.neau.nl

ParticipatieProject = P3

Voor alle basisscholen die aarzelend hun weg zoeken in het participatielandschap of wiens leerlingenraad in het slop zit, werkte het Centrum voor Informatieve Spelen een spel over inspraak en participatie uit voor leerkrachten (één sessie) en leerlingen van het vijfde en/of het zesde leerjaar (twee sessies). Je kan het enkel spelen met een spelbegeleider van het CIS.

Het spel bestaat uit drie delen. In het eerste deel maken de leerkrachten, directie en andere betrokkenen van de school op een speelse manier kennis met het project. In het tweede deel komen de leerlingen na de keuze uit verschillende voorstellen tot concrete initiatieven en een heus werkplan. In een derde sessie wordt het werkplan onder de loep genomen en op zijn haalbaarheid getoetst.

www.spelinfo.be

Vlaamse ontwikkelingssamenwerking op het net

Het ontwikkelingsbeleid van de Vlaamse overheid kan je sinds kort raadplegen op <http://docs.vlaanderen.be/channels/hoofdmenu/vlaanderenuit/ontwikkeling.jsp>

De nieuwe website geeft informatie over de partnerlanden en thema's van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking.

Catalogus van keurmerken

De website van het Europese Eco-label zit in een nieuw kledje. Je kan er terecht voor informatie over de verschillende producten en productgroepen waar Eco-labels voor bestaan, de criteria waaraan deze producten moeten voldoen, studies, brochures, downloads enz. Nieuw is ook **Green Store - The European Eco-label Catalogue**: www.eco-label.com. In deze online catalogus van de 'European Union Eco-labelling Board' kan je per productgroep, land of producent op zoek gaan naar producten die het Europese Eco-label dragen.

<http://europa.eu.int/comm/environment/ecolabel>

Milieu in cijfers en statistieken

Het Nationaal Instituut voor de Statistiek lanceerde een portaalsite voor alle cijfergegevens en statistieken over het leefmilieu van België, Vlaanderen, Wallonië, Brussel, Europa en de wereld.

http://statbel.fgov.be/port/env_nl.asp

Virtuele expeditie naar het regenwoud

De virtuele ontdekkingsreizigers op de Vlaamse schoolbanken kunnen opnieuw hun antimuggenmelk bovenhalen. De Vlaamse overheid gaf het Wereldnatuurfonds groen licht om een nieuwe 'Regenwoud.com'-site uit te werken voor leerlingen van het 4de, 5de en 6de jaar ASO, TSO of BSO.

Regenwoud.com voert de leerlingen mee door het land van de Ba'ka (Pygmeeën). Het wordt uitkijken naar oktober 2005. Copyright: WWF-Canon/Martin Harvey

De expeditie gaat ditmaal naar Kameroen en begint in oktober 2005. Terug thuis worden de leerlingen ondergedompeld in een bad vol termen en begrippen over duurzame ontwikkeling: biodiversiteit, cultuur, landbouw en toerisme in een Noord-Zuid context. De 'oude' projectsite over een terreinproject in Costa Rica blijft bruikbaar. Je vindt de video's, multimediaoefeningen en het andere materiaal nog online op www.regenwoud.com

Websites duurzame ontwikkeling

www.vodo.be

Webadres van het Vlaamse Overleg Duurzame Ontwikkeling waar je zowat alles vindt over duurzame ontwikkeling en haar relatie met consumptie en productie, handel, klimaat, landbouw, Lokale Agenda 21, je voetafdruk, onze ecologische schuld en fiscaliteit.

www.billy-globe.org

Belgische website over duurzame ontwikkeling waar je via thema's terecht komt op linken over mobiliteit en consumptie.

www.ecostore.be

Op deze site bereken je je eigen ecologische voetafdruk en krijg je milieutips.

www.voetenbank.nl

Vergelijkbare Nederlandse site met ook heel wat milieutips.

www.cocosnet.be

Alles over mondiale vorming en duurzame ontwikkeling met het aanbod van Kleur Bekennen en links naar de Vlaamse bibliotheken en didactisch materiaal.

Lezen

Milieuvriendelijk verven

Hoe gebruik je verf en vernis veilig en milieuzuinig? De Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu gaf voor de professionele schilder en hobbyist de folder 'Bewust verven en vernissen samengevat in 13 eenvoudige punten' uit. Daarnaast geeft de folder ook tips over de aankoop, het gebruik en de afvalverwerking van deze producten.

Deze publicatie werd gerealiseerd in overleg met de Belgische federatie van de industrie van Verven en vernissen (IVP), de verbruikersorganisatie OIVO en de Belgische federatie van de Distributieondernemingen (FEDIS).

De folder krijg je bij de verfhandelaar of kan je downloaden van:

www.environment.fgov.be/Root/tasks/campagne/Paint/indexNL.html

Wat pikt de kip?

Kippen houden op school, hoe begin je eraan? De brochure 'Wat pikt de kip? Alles wat je moet weten over het houden van kippen' van OVAM kan hierbij een graantje helpen. Het is een lijvig naslagwerk waarin je alles vindt over afkomst, dagelijkse verzorging, voeding en huisvesting van kippen. Bij de bro-

chure hoort een poster over wat de kip wel of niet mag eten. Zo weten de kinderen wat ze aan de kippen mogen geven en wat niet.

De brochure is gratis te verkrijgen bij OVAM. Meer informatie vind je op de website www.ovam.be onder 'publicaties'.

Milieuzorgboekje voor logiesuitbaters

Hotelhouders, verhuurders van vakantiewoningen of gastenkamers, aanbieders van bed&breakfast en heel wat café- en restaurantuitbaters zijn dikwijls in milieuzorg geïnteresseerd, maar het ontbreekt hen aan concrete kennis om er ook iets aan te doen.

De provincie West-Vlaanderen en het provinciebedrijf Westtoer publiceerden zopas het 'Milieuzorgboekje voor logiesuitbaters' dat hieraan wil verhelpen. Acht thematische hoofdstukken komen erin aan bod: vergunningen, water, afval, groene aankopen, energie sparen, hinder, vervoer en 'één met de omgeving'. Elk hoofdstuk presenteert de wettelijke verplichtingen en geeft praktische tips en nuttige adressen.

www.west-vlaanderen.be/milieuzorgboekje

Leren en doen

Water wordt weer water

Het leerpakket 'Water wordt weer water' bestaat uit een informatiebrochure over de organisatie van de afvalwaterzuivering in Vlaanderen en de werking van een rioolwaterzuiveringsinstallatie, werkbladen bij het bezoek aan zo'n installatie en een handleiding voor de leerkracht. Het pakket voor leerlingen van de derde graad secundair is een gezamenlijke uitgave van ARGUS, het milieupunt van KBC en Aquafin. De informatiebrochure 'Water wordt weer water' kan je - behalve de verzendingskosten - gratis aanvragen bij ARGUS,

tel. 03 202 90 70,

info@argusmilieu.be of via

www.argusmilieu.be

Voor de werkbladen

en de handleiding,

of voor informatie

over een rondleiding in een rioolwaterzuiveringsinstallatie kan je terecht bij

AQUAFIN,

tel. 03 450 45 45.

Waterrugzak

In de Waterrugzak vind je alle materiaal om aan fysisch, chemisch en biologisch wateronderzoek te

doen (troebelheidsbuis, breedtemeter, dieptemeter, stroomsnelheidsmeter, hardheidstest, pH-test, schepnet, zeef, kommetjes ...). Er zitten ook een handleiding voor leerkrachten en doekaarten en werkblaadjes voor de kinderen in.

Informatie en reservatie bij *GREEN Belgium*,
tel. 02 209 16 30, info@greenbelgium.org
www.greenbelgium.org

Leerlingen ondernemen ethisch

Leerlingen stellen een businessplan op, verdelen de taken van marktonderzoek over promotie tot verkoop en gaan aan de slag. Dankzij het partnership met Oxfam Wereldwinkels **verkopen de leerlingen fair trade-producten** en krijgen ze **notie van ethisch ondernemen**. Want ondernemerszin houdt wel degelijk een maatschappelijk engagement in, met duurzame resultaten voor mens en milieu.

Jieha! staat voor Jong Initiatief voor Ethische

Handel. Het geeft aan 4de en 5de jaars secundair een korte ondernemingservaring. De Vlaamse Jonge Ondernemingen (Vlajo) ontwikkelde dit gloednieuwe project.

Een handleiding met tientallen opdrachten voor leerkracht en leerling helpt je om met dit boeiende leerproces te starten en het in goede banen te leiden.

Vlajo geeft je een **startlening** en via het netwerk van regionale coördinatoren volgt ze jouw proces op. De winst gaat naar een goed doel.

Een Jieha!-traject loopt van **8 tot 16 weken**. In die periode botsen de leerlingen op heel wat uitdagingen die zij in teamverband moeten aanpakken. Op die manier lopen ze tegen hun persoonlijke mogelijkheden en talenten aan.

Deze leerstrategie sluit aan bij praktijkgestuurd leren en projectonderwijs.

Info: yves.exelmans@vlajo.org
www.vlajo.org/jieha

Onmisbare sites voor je milieuproject

www.milieuzorgopschool.be

De webstek van het project Milieuzorg Op School (MOS).

www.milieueducatie.be

De Cel Natuur- en MilieuEducatie en -Informatie (NME&I) onderhoudt deze portaalsite en bundelt er naast haar eigen NME-activiteiten en -realisaties ook het NME-nieuws en -aanbod uit Vlaanderen.

www.milieukoopwijzer.be

Milieukoopwijzer geeft scholen, administraties en verenigingen die het milieu willen sparen helder aankoopadvies: criteria voor milieusparende producten, rangordes van merken én adressen van hun leveranciers. Je vindt er informatie over drank, papierwaren, schoolmateriaal, maaltijden en tussendoortjes én schoonmaakmiddelen, automaten voor warme dranken, handdroogsystemen, papier voor drukwerk, printerinktpatronen en -toners, schoonmaakfirma's en traiteurs voor recepties.

www.milieulink.be

De portaalsite voor Leefmilieu en Natuur. Met deze internet-wegwijzer zoek je via verschillende zoeksystemen naar informatie over leefmilieu en natuur in Vlaanderen.

www.bblv.be

De Bond Beter Leefmilieu (BBL) bewaakt de kwaliteit van het leefmilieu in Vlaanderen en de levenskwaliteit van de Vlaming. 120 verenigingen maken er deel van uit. De BBL is de politieke spreekbuis van de Vlaamse milieubeweging.

www.felnet.be

In het Flanders Environmental Library Network (FELNET) werken de belangrijkste milieudocumentatiecentra in Vlaanderen samen. Het maakt je als gebruiker wegwijs in je zoektocht naar milieu-informatie.

www.natuurpunt.be

Natuurpunt is dé vereniging die opkomt voor de natuur in Vlaanderen. Ze heeft 50 000 leden, duizenden vrijwilligers en meer dan 10 000 hectaren natuurgebied in beheer.

www.argusmilieu.be

ARGUS, vroeger Stichting Leefmilieu, ontwikkelde zich in Vlaanderen tot een gezaghebbende, onafhankelijke instelling voor milieu-informatie, -educatie en -dienstverlening. Ze gaat prat op haar objectieve, wetenschappelijke en interdisciplinaire benadering van de milieuproblematiek.

www.natuureducatie-cvn.be

De website van het Centrum voor Natuur- en Milieueducatie: vormingscentrum over Natuur- en Milieueducatie in Vlaanderen.

www.milieulink.be

Milieulink is een gids voor al wie naar informatie over milieu en ruimtelijke ordening zoekt.

Redactieleden met een wetenschappelijke of praktische achtergrond ontwikkelden hiervoor verschillende onderdelen die je vlug aan de gewenste informatie helpen.